

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE HRVATSKE

Zagreb, lipanj 2009.

SADRŽAJ

stranica

I.	OSVRT NA NALOGE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2007.	2
II.	REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2008.	2
1.	PRAVNA REGULATIVA	2
2.	DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO	3
3.	RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE	3
3.1.	Program rada i finansijski plan	4
3.2.	Poslovne knjige	4
3.3.	Sustav unutarnjih kontrola	5
3.4.	Financijski izvještaji	5
3.5.	Popis imovine i obveza	6
3.6.	Potraživanja i obveze	7
4.	NOVČANA SREDSTVA	7
5.	PRIHODI	7
5.1.	Prihodi iz proračuna	8
5.2.	Drugi prihodi	9
6.	RASHODI	9
6.1.	Materijalni rashodi	10
6.2.	Rashodi za donacije (pomoći)	12
6.3.	Rashodi za amortizaciju	12
6.4.	Financijski rashodi	12
7.	NALAZ	13
III.	MIŠLJENJE	14

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/09-01/146

Urbroj: 613-01-02-09-6

Zagreb, 10. lipnja 2009.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA
STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE HRVATSKE ZA 2008.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst 177/04), te odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Stranke demokratske akcije Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2008.

Revizija je obavljena u razdoblju od 20. travnja do 10. lipnja 2009.

Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI revizijski standardi (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Ciljevi revizije su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

I. OSVRT NA NALOGE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju finansijskih izvještaja i poslovanja Stranke za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno u kojem slučaju je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Finansijski izvještaji su objavljeni na web stranici Stranke.
2. Poslovni događaji su evidentirani na temelju uredne i vjerodostojne dokumentacije.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

1. Popis imovine nije obavljen u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

II. REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2008.

1. PRAVNA REGULATIVA

Poslovanje političkih stranaka uređuju sljedeći propisi:

- Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata,
- Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98 i 36/01),
- Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04 i 73/08),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, i 76/07),
- Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 69/03, 19/07 i 20/09),
- Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09),
- Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (Narodne novine 26/07),
- Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09 i 9/09),
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 60/96, 113/97, 7/99, 112/99, 119/99, 44/00, 63/00, 80/00, 109/00, 54/01, 58/03, 198/03, 55/04, 77/04, 153/05, 79/07 i 34/08), te drugi propisi.

2. DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO

Stranka je osnovana u lipnju 1990. u Zagrebu i djeluje na cijelom teritoriju Republike Hrvatske. Zauzima se za ostvarivanje političkih, socijalnih, gospodarskih, kulturnih i nacionalnih prava pripadnika bošnjačkog naroda u Republici Hrvatskoj. Sjedište Stranke je u Mandaličinoj 17, Zagreb. Stranka je upisana u Registar političkih stranaka Republike Hrvatske u skladu s odredbama članka 7. Zakona o političkim strankama. Danom upisa stekla je svojstvo pravne osobe. Stranku predstavljaju i zastupaju predsjednik, te potpredsjednik i glavni tajnik u skladu s ovlaštenjem predsjednika.

Statut je usvojen 1995. Izmjene Statuta koje je donio glavni odbor u ožujku 2007., odnose se na korištenje naziva predsjedništvo umjesto izvršni odbor. Statutom su utvrđeni ciljevi, ustrojstvo i način rada, osnovna načela financiranja, tijela upravljanja, te nadzorna tijela Stranke. Također je utvrđeno da sredstva Stranke služe isključivo ostvarivanju njezinih političkih ciljeva.

Tijela Stranke su skupština (51 član), predsjednik, predsjedništvo (15 članova), glavni odbor (51 član), nadzorni odbor (5 članova) i sud časti (3 člana). Skupština je najviše tijelo koje utvrđuje ciljeve, smjernice i politiku Stranke, donosi Program i Statut te bira i razrješava predsjednika. Glavni odbor je najviše političko tijelo Stranke, koje donosi godišnji financijski plan te usvaja izvještaje o financijskom poslovanju. Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku. Predsjedništvo raspolaže imovinom i prati ostvarenje financijskog plana. Nadzorni odbor nadzire materijalno-financijsko poslovanje.

Program Stranke je u skladu sa Statutom donijela Skupština. Program Stranke se temelji na ciljevima utvrđenim Statutom. Statutom je utvrđeno da Stranka ostvaruje prihode od dobrotvornih priloga, državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarina, organiziranja priredbi, prodaje propagandnog materijala i izdavačke djelatnosti. Nadalje je utvrđeno da članovi Stranke plaćaju članarinu. Prema obrazloženju odgovorne osobe članarina se ne ubire od 2003.

Predsjednik Stranke je prof. dr. sc. Šemso Tanković od osnutka Stranke, odnosno od 1990. Posljednji izbor je potvrdila skupština u listopadu 2005.

Stranka ima 17 ogranaka, sedam u Istarskoj županiji, dva u Vukovarsko-srijemskoj, te po jedan u Dubrovačko-neretvanskoj, Primorsko-goranskoj, Sisačko-moslavačkoj, Karlovačkoj, Zadarskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Osječkoj te u Gradu Zagrebu. Ogranak u Zagrebu je Središnjica stranke.

Nakon parlamentarnih izbora održanih koncem 2007., kandidat nacionalnih manjina iz Stranke je zastupnik u Hrvatskom saboru. Stranka koncem 2008. nije imala zaposlenih.

3. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (donesene u siječnju 2008.).

3.1. Program rada i financijski plan

Program rada za 2008. Stranka nije donijela. Program rada je dokument koji treba sadržavati opis glavnih aktivnosti i potrebna sredstva i izvore financiranja.

Financijskim planom za 2008. su planirani prihodi i rashodi u iznosu 618.000,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 435.000,00 kn nisu planirani po skupinama računa iz računskog plana nego po aktivnostima. Planirani su rashodi za rad Središnjice u iznosu 105.000,00 kn, aktivnosti saborskog zastupnika u iznosu 105.000,00 kn, financiranje ogranaka Stranke u iznosu 105.000,00 kn, zatim materijalni rashodi u iznosu 120.000,00 kn, putni troškovi u iznosu 50.000,00 kn, troškovi obilježavanja državnih, nacionalnih i vjerskih blagdana u iznosu 20.000,00 kn, troškovi sjednica predsjedništva u iznosu 50.000,00 kn, troškovi sjednice glavnog odbora u iznosu 25.000,00 kn te drugi rashodi u iznosu 38.000,00 kn.

Financijski plan je razmatralo predsjedništvo Stranke u listopadu 2008., a glavni odbor ga je potvrdio u veljači 2009. Financijski plan treba donijeti koncem prethodne godine za tekuću godinu.

Državni ured za reviziju nalaže rashode planirati po skupinama računa iz računskog plana. Također, predlaže donijeti godišnji program rada.

3.2. Poslovne knjige

Poslovne knjige Stranka vodi u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Ustrojene su propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige). Od obveznih pomoćnih knjiga ustrojene su knjiga izlaznih računa, knjiga ulaznih računa i knjiga blagajne. Na elektroničkom računalu vodi se dnevnik, glavna knjiga, knjiga ulaznih računa te knjiga izlaznih računa. Knjiga blagajne vodi se ručno. Poslovne knjige i knjiga blagajne vode se u Središnjici za Stranku u cjelini.

Poslovni događaji u poslovnim knjigama evidentiraju se prema računskom planu za neprofitne organizacije koji je sastavni dio Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno prihodi ostvareni na temelju isporučenih dobara i usluga priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati, a prihodi od donacija, članarina, pomoći, doprinosa i drugi slični prihodi, priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do vremena predočavanja financijskih izvještaja. Rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju (osim rashoda za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine koji se priznaju u vrijeme stvarnog utroška odnosno prodaje, dok se troškovi nabave dugotrajne imovine kapitaliziraju i priznaju u rashode tijekom korisnog vijeka uporabe).

U knjigovodstvu su osigurani podaci za Stranku kao cjelinu. Rashodi ogranaka evidentiraju se u poslovnim knjigama Središnjice, na temelju ovjerenih računa. Plaćanje navedenih računa obavlja se isplatama u gotovini putem blagajne Središnjice, na temelju računa koji se odnose većim dijelom na režijske troškove poslovnih prostora ogranaka i troškove službenih putovanja.

Ustrojene poslovne knjige omogućuju pregled i kontrolu nastalih poslovnih događaja, odnosno poslovni događaji evidentirani su prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva. Knjigovodstvene isprave kao pisani dokazi o nastalim poslovnim promjenama ovjerene su od odgovorne osobe.

Za zakonito korištenje sredstava odgovoran je zakonski predstavnik, odnosno predsjednik Stranke.

Poslovne knjige vodi knjigovodstveni servis na temelju ugovora zaključenog 2004.

3.3. Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola treba osigurati upravljanje financijskim sredstvima zakonito, ekonomično i učinkovito te povećati odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom. Prema odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, unos svih podataka u poslovne knjige temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Nema pisanog dokumenta iz kojeg bi se vidjelo tko je zadužen za obavljanje kontrole knjigovodstvenih isprava.

Državni ured za reviziju predlaže imenovati osobu koja treba kontrolirati dokumente u materijalnom i formalnom smislu.

3.4. Financijski izvještaji

Temeljni financijski izvještaji za 2008. su bilanca, izvještaj o prihodima i rashodima te bilješke uz financijske izvještaje. Usvojio ih je glavni odbor u veljači 2009. Dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku.

Prema odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, politička stranka je dužna javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom protekle kalendarske godine, te objaviti završni račun i financijsko izvješće na web stranici. Završni račun i financijska izvješća su dokumenti u kojima se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena.

Financijski izvještaji (i bilješke uz financijske izvještaje) za 2008. su objavljeni na web stranici Stranke te odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama.

- Bilanca

U bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2008., iskazana je vrijednost imovine (aktiva) te obveza i izvora financiranja (pasiva) u iznosu 471.280,00 kn.

Vrijednost imovine u iznosu 471.280,00 kn, odnosi se na dugotrajnu imovinu u iznosu 198.673,00 kn (uredski namještaj i oprema) i financijsku imovinu u iznosu 272.607,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva na računu u iznosu 248.857,00 kn, blagajni u iznosu 651,00 kn te pozajmicu u iznosu 23.099,00 kn, koja je odobrena članu glavnog odbora. Sastavljen je ugovor o pozajmici, u kojem je utvrđen rok povrata koncem 2009.

Izvori financiranja iskazani u iznosu 471.280,00 kn, odnose se na vlastite izvore u iznosu 446.280,00 kn i obveze za zajmove u iznosu 25.000,00 kn. Vlastiti izvori se odnose na višak prihoda iz prethodnog razdoblja i tekuće godine.

- Izvještaj o prihodima i rashodima

U izvještaju o prihodima i rashodima za 2008. iskazani su prihodi u iznosu 623.198,00 kn, rashodi u iznosu 447.012,00 kn, te višak prihoda u iznosu 176.186,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 270.094,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 446.280,00 kn.

- Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje sadrže detaljnu razradu i dopunu podataka iz bilance i izvještaja o prihodima i rashodima.

3.5. Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza propisan je odredbama članka 13. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Prema navedenim odredbama, neprofitne organizacije obvezne su popisati imovinu i obveze na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Odredbama članaka 14. i 15. navedene Uredbe također je propisano da povjerenstvo za popis osniva zakonski predstavnik, koji određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Zakonski predstavnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o manjkovima, viškovima, otpisu i rashodovanju, te mjerama protiv odgovornih osoba za utvrđene manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru, nenaplativost potraživanja i drugo.

Zakonski predstavnik nije donio odluku o popisu imovine i obveza. Popisana je imovina i sastavljene su popisne liste, koje nisu potpisane. Zapisnik o rezultatima popisa nije sastavljen. Također, nije usklađeno knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom.

Sadašnja vrijednost imovine u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima je iskazana u iznosu 198.673,00 kn. Stranka koristi zgradu u Mandaličinoj 17, u Zagrebu. Vrijednost zgrade nije evidentirana u poslovne knjige, a postupak upisa vlasništva je u tijeku. Prema očitovanju odvjetničkog ureda iz svibnja 2009., u tijeku je postupak pribavljanja izvornika isprava kojima se dokazuje slijed prijenosa prava vlasništva na temelju darovnog ugovora iz 1992.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine te usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

3.6. Potraživanja i obveze

Potraživanja i obveze iskazuju se u temeljnim financijskim izvještajima, odnosno glavnoj knjizi u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Potraživanja i obveze iskazane u bilanci na dan početka primjene Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, mogu se priznati u prihode u vrijeme naplate prihoda odnosno u rashode u vrijeme podmirenja obveza.

Koncem 2008. Stranka nije imala potraživanja, a obveze su iskazane u iznosu 25.000,00 kn.

Obveze u iznosu 25.000,00 kn, odnose se na pozajmicu koja je dana Stranci. Sastavljena su tri ugovora o pozajmici. Rok povrata je utvrđen do konca 2010.

4. NOVČANA SREDSTVA

Stanje novčanih sredstava na dan 31. prosinca 2008. iznosilo je 249.508,00 kn, od čega su sredstva na kunskom račun iznosila 248.857,00 kn te u blagajni 651,00 kn. Stanje novčanih sredstava iskazano u poslovnim knjigama odgovara stanju novčanih sredstava iskazanom na izvodu poslovne banke i blagajničkom izvještaju.

Uplate u kunsku blagajnu odnose se na prijenos novca s računa u blagajnu te primljenu pozajmicu, a isplate iz blagajne se odnose na isplate dnevnica i obračunane izdatke za službena putovanja (po obavljenom službenom putovanju) i druge materijalne rashode ogranaka. Blagajnički izvještaji zaključivani su u dane poslovnih promjena.

5. PRIHODI

Prihodi za 2008. su planirani u iznosu 618.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 623.198,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 376.640,00 kn te druge prihode u iznosu 246.558,00 kn. Prihodi iz proračuna odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 343.775,00 kn, te prihode iz proračuna jedinica lokalne (regionalne) samouprave u iznosu 32.865,00 kn. Drugi prihodi u iznosu 246.558,00 kn se odnose na prihode od imovine (zakupa) u iznosu 245.868,00,00 kn te kamate u iznosu 690,00 kn. Sredstva za rad Stranke su ostvarena u skladu s odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. Višak prihoda iznosio je 176.186,00 kn.

Statutom je regulirano da Stranka ostvaruje prihod i od članarina. Prihodi od članarine te od dobrovoljnih priloga (donacija) nisu ostvareni u 2008.

Prihodi su iskazivani prema načelu nastanka događaja, odnosno iskazani su prihodi koji se odnose na obračunsko razdoblje, a koji se mogu izmjeriti neovisno o naplati.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2008.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2008.

u kn

Redni broj	Vrsta prihoda	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna	368.000,00	376.640,00	102,3	60,4
2.	Drugi prihodi	250.000,00	246.558,00	98,6	39,6
Ukupno		618.000,00	623.198,00	100,8	100,0

5.1. Prihodi iz proračuna

Prihodi iz proračuna planirani su u iznosu 368.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 376.640,00 kn. Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 343.775,00 kn te proračuna jedinica lokalne (regionalne) samouprave u iznosu 32.865,00 kn.

Sredstva iz državnog proračuna te iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, raspoređuju se političkim strankama prema odredbama članka 7. do 13. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. Odredbama navedenog Zakona je propisano da sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka koja se osiguravaju u državnom proračunu za iduću proračunsku godinu iznose 0,056% sredstava tekućih rashoda proračuna iz prethodne godine. Sredstva se raspoređuju političkim strankama koje imaju najmanje jednog zastupnika u Hrvatskom saboru. Stranka ima jednog zastupnika u Hrvatskom saboru.

Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donosi odluku o raspoređivanju sredstava iz državnog proračuna za svaku godinu, kojom utvrđuje jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerno broju njihovih zastupnika (odluka za privremeno raspoređivanje sredstava za prvo tromjesečje 2008. donesena je u veljači 2008., a odluka o raspoređivanju sredstava za cjelokupnu godinu u travnju 2008.). Za svakog izabranog zastupnika podzastupljenog spola, političkim strankama pripada i pravo na naknadu u visini 10,0% iznosa predviđenog po svakom zastupniku.

Predsjedništvo Stranke je na sjednici održanoj u svibnju 2008. donijelo odluku o rasporedu sredstava koje doznači Hrvatski sabor. Odlučeno je da se trećina sredstava rasporedi županijskim zajednicama ogranaka prema broju dobivenih glasova za kandidata Stranke na parlamentarnim izborima, zatim trećina sredstava za rad Središnjice te trećina za aktivnost saborskog zastupnika.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne (regionalne) samouprave u iznosu 32.865,00 kn, odnose se na prihode iz proračuna Sisačko - moslavačke županije u iznosu 6.295,00 kn, od Istarskog demokratskog sabora u iznosu 13.500,00 kn te iz proračuna općina Vojnić i Kršan u iznosu 13.070,00 kn.

Istarski demokratski sabor je doznačio navedena sredstva za aktivnosti vijećnika izabranog iz Stranke, na temelju koalicije s Istarskim demokratskim saborom. S obzirom da vijećnik djeluje u ogranku Primorsko - goranske županije, doznačena sredstva na račun Stranke prenesena su vijećniku putem blagajne.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave doznačile su u 2008. sredstva na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na financiranje, imaju one političke stranke, nezavisne liste i nezavisni vijećnici koji djeluju na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno čiji je najmanje jedan kandidat izabran za vijećnika, a sredstva se raspoređuju razmjerno broju vijećnika političke stranke u vrijeme konstituiranja vijeća. Sredstva se doznačuju na žiro račun ogranaka političkih stranaka, nezavisnih lista i nezavisnih vijećnika na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

5.2. Drugi prihodi

Drugi prihodi planirani su u iznosu 250.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 246.558,00 kn. Odnose se na prihode od imovine (zakupa) u iznosu 245.868,00,00 kn te kamate u iznosu 690,00 kn. Prihodi od imovine ostvareni su od zakupa dijela prostora u zgradi koju koristi Stranka u Zagrebu.

Prostor je dan u zakup na temelju ugovora o zakupu iz veljače 2006. Ugovoreno je da će zakupac koristiti poslovne prostorije ukupne površine 104,23 m². Visina zakupnine je ugovorena u iznosu 7.722,00 kn, a režijske troškove podmiruje zakupac.

Odredbe ugovora su izmijenjene u veljači 2007. Ugovoreno je da će zakupac koristiti poslovne prostorije ukupne površine 244,92 m², a visina zakupnine utvrđena je u iznosu 16.800,00 kn.

Zakupnina za 2008. obračunana je (i plaćena) u skladu s ugovorom u iznosu 201.600,00 kn. Osim zakupnine, obračunani su režijski troškovi u iznosu 34.478,00 kn te zakupnina i režijski troškovi za prosinac 2007. u iznosu 9.790,00 kn. Sredstva su korištena za tekuće održavanje zgrade i financiranje rada Stranke.

6. RASHODI

Rashodi za 2008. su planirani u iznosu 618.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 447.012,00 kn. Odnose se na materijalne rashode u iznosu 258.046,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 65.322,00 kn, financijske rashode u iznosu 1.892,00 kn i rashode za donacije (pomoći) u iznosu 121.752,00 kn.

U okviru izvršenih rashoda za 2008. evidentirani su rashodi nastali u 2007. u iznosu 22.893,00 kn, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija, koji se primjenjivao do konca 2007. Odredbama članka 34. navedenog Pravilnika, propisano je da su neprofitne organizacije obvezne evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama prema modificiranom načelu nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju u obračunskom razdoblju u kojem su nastali pod uvjetom da je obavljeno plaćanje najkasnije 20 dana nakon isteka obračunskog razdoblja.

Rashodi iz 2007. odnose se na intelektualne usluge (7.320,00 kn), materijal i energiju, reprezentaciju te druge usluge nabavljene u 2007.

S obzirom da su obveze za navedeni materijal i usluge iskazane početkom 2008. u bilanci Stranke te da su podmirene tijekom 2008., za navedeni iznos priznati su rashodi u vrijeme podmirenja obveza, odnosno u 2008.

U tablici broj 2 daju se podaci o izvršenim rashodima za 2008.

Tablica broj 2

Izvršeni rashodi za 2008.

Redni broj	Vrsta rashoda	u kn	
		Izvršeno	Udjel u %
1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	258.046,00	57,8
2.	Rashodi za amortizaciju	65.322,00	14,6
3.	Financijski rashodi	1.892,00	0,4
4.	Rashodi za donacije	121.752,00	27,2
Ukupno		447.012,00	100,0

U strukturi ukupnih rashoda vrijednosno značajniji su materijalni rashodi u iznosu 258.046,00 kn. Financijskim planom planirani su rashodi prema aktivnostima, a ne prema računima iz računskog plana zbog čega nije omogućena usporedba planiranih i izvršenih rashoda. Financijskim planom planirani su ukupni rashodi u iznosu 618.000,00 kn.

6.1. Materijalni rashodi

Materijalni rashodi su izvršeni u iznosu 258.046,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 166.609,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 41.093,00 kn, naknade troškova članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima u iznosu 33.420,00 kn i druge materijalne rashode u iznosu 16.924,00 kn.

- Rashodi za usluge

Rashodi za usluge izvršeni u iznosu 166.609,00 kn odnose se na rashode za usluge telekomunikacija, pošte i prijevoza u iznosu 26.884,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 18.240,00 kn, zakupnine u iznosu 16.352,00 kn, komunalne usluge u iznosu 11.405,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 9.760,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 3.589,00 kn i druge usluge u iznosu 80.379,00 kn.

Rashodi za usluge telekomunikacija, pošte i prijevoza u iznosu 26.884,00 kn odnose se na usluge korištenja fiksnog i mobilnog telefona i interneta.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu 18.240,00 kn odnose se rashode za knjigovodstvene usluge, a ostvareni su na temelju ugovora o poslovnoj suradnji zaključenog s jednim društvom.

Cijena usluge ugovorena je u mjesečnom iznosu 1.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Računi su ispostavljeni tromjesečno u ugovorenom iznosu. Usluge su obavljane u skladu s ugovorom.

Rashodi za zakupnine u iznosu 16.352,00 kn odnose se na zakupnine Središnjice u iznosu 10.933,00 kn, ogranka u Rijeci u iznosu 5.034,00 kn i Raši u iznosu 385,00 kn. Rashodi za zakupnine Središnjice odnose se najvećim dijelom na zakup prostora za sjednice Stranke u iznosu 6.099,00 kn, te reprezentaciju u iznosu 3.994,00 kn.

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 9.760,00 kn, odnose se na nabavu zidnih kalendara.

Rashodi za druge usluge izvršeni u iznosu 80.379,00 kn odnose se na rashode za usluge studenata obavljene putem ugovora zaključenih sa Studentskim centrom u iznosu 65.978,00 kn, grafičke usluge u iznosu 10.446,00 kn, usluge održavanja u iznosu 2.081,00 kn, te radiotelevizijsku pretplatu u iznosu 1.874,00 kn.

Rashodi za usluge studenata obavljene putem ugovora zaključenih sa Studentskim centrom u iznosu 65.978,00 kn odnose se na obavljanje tajničkih i administrativnih poslova. Cijena sata obračunavana je u iznosu 20,00 kn, odnosno 25,00 kn. Na isplaćene usluge obračunani su i plaćeni pripadajući troškovi i doprinosi.

Rashodi za grafičke usluge izvršeni su u iznosu 10.446,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na izradu propagandnog materijala i grafičku obradu u iznosu 6.710,00 kn, te nabavu stalaka i tisak grafike u iznosu 2.213,00 kn.

- Rashodi za materijal i energiju

Rashodi za materijal i energiju izvršeni su u iznosu 41.093,00 kn. Odnose se na rashode za energiju u iznosu 38.392,00 kn, nabavu uredskog i drugog materijala u iznosu 2.246,00 kn i sitnog inventara i auto guma u iznosu 455,00 kn.

- Naknade troškova članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima

Naknade troškova članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima izvršene su u iznosu 33.420,00 kn, od čega se na naknade za sastanke i sjednice predsjedništva, te dnevnice i putne troškove odnosi 18.738,00 kn. Dnevnicke i putni troškovi su obračunani u skladu s propisima.

U okviru naknada troškova članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima je evidentirana isplata naknade članu Stranke u iznosu 5.000,00 kn na temelju odluke predsjednika Stranke, nabava umjetničke slike u iznosu 3.642,00 kn, te naknade za troškove hotela i prijevoza u iznosu 6.040,00 kn. U odluci o isplati naknade članu Stranke nije navedeno na temelju čega je odobrena isplata i za koju svrhu, te se ne može utvrditi za koju aktivnost Stranke se odnosi navedena naknada.

Umjetnička slika u vrijednosti 3.642,00 kn je nabavljena u svrhu reprezentacije te je prema pisanom obrazloženju predsjednika Stranke dana na poklon makedonskom ambasadoru. Navedenu nabavu je trebalo evidentirati na računu reprezentacije.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi izvršeni u iznosu 16.924,00 kn, odnose se na troškove reprezentacije u iznosu 13.624,00 kn i druge rashode u iznosu 3.300,00 kn. Usluge reprezentacije najvećim dijelom odnose se na ugostiteljske usluge. Iz računa za reprezentaciju nije vidljivo zbog čega je nastao rashod za reprezentaciju, odnosno na koje se aktivnosti Stranke odnose navedeni rashodi.

Odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata je utvrđeno da politička stranka može koristiti financijska sredstva za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke.

Državni ured za reviziju predlaže na računima za reprezentaciju navesti na koje se aktivnosti Stranke odnose rashodi.

6.2. Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) izvršeni su u iznosu 121.752,00 kn, od čega je 105.350,00 kn izvršeno na temelju odluka predsjednika Stranke, a 16.402,00 kn na temelju računa dobavljača. U većini odluka nije navedena svrha isplate. Vrijednosno značajnije isplate odobrene su za ogranak u Gunji u iznosu 15.000,00 kn, Bosansko-hercegovačkom kulturnom centru u iznosu 13.500,00 kn, te Domu za stare i nemoćne u Širokoj Rijeci u iznosu 10.000,00 kn. Računi dobavljača odnose se na nabavu bajramskih paketića za djecu, sufinanciranje troškova smještaja članova jednog društva (Makedonsko Društvo Rakovski), te nabavu karata za koncert.

6.3. Rashodi za amortizaciju

Rashodi za amortizaciju izvršeni u iznosu 65.322,00 kn odnose se na obračun amortizacije za uredsku i drugu opremu u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

6.4. Financijski rashodi

Financijski rashodi izvršeni u iznosu 1.892,00 kn odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 1.854,00 kn, te zatezne kamate u iznosu 38,00 kn.

7. NALAZ

Računovodstveno poslovanje i planiranje

- 1.1. Stranka je bila obvezna za 2008. voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata te u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, donesene u siječnju 2008. Odredbama članka 14. i 15. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da povjerenstvo za popis osniva zakonski predstavnik, te da je nakon popisa povjerenstvo obvezno sastaviti zapisnik o rezultatima obavljenog popisa. Zakonski predstavnik odlučuje o rezultatima popisa (utvrđenim manjkovima i viškovima, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja te o rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara). Odluka o popisu imovine i obveza nije donesena. Obavljen je popis imovine, a zapisnik o rezultatima popisa nije sastavljen. Također, nije usklađeno knjigovodstveno sa stanjem utvrđenim popisom.

Financijskim planom su planirani prihodi i rashodi u iznosu 618.000,00 kn. Financijskim planom nisu planirani rashodi po skupinama računa iz računskog plana, nego po aktivnostima. Planirani su rashodi za rad Središnjice u iznosu 105.000,00 kn, aktivnosti saborskog zastupnika u iznosu 105.000,00 kn, financiranje ogranaka Stranke u iznosu 105.000,00 kn, zatim materijalni rashodi u iznosu 120.000,00 kn, putni troškovi u iznosu 50.000,00 kn, troškovi obilježavanja državnih, nacionalnih i vjerskih blagdana u iznosu 20.000,00 kn, troškovi sjednica predsjedništva u iznosu 50.000,00 kn, troškovi sjednice glavnog odbora u iznosu 25.000,00 kn te drugi rashodi u iznosu 38.000,00 kn. Stranka nije donijela godišnji program rada za 2008. iz kojeg bi bilo vidljivo za koje aktivnosti su sredstva namijenjena. Program rada je dokument koji sadrži opis glavnih aktivnosti uz navedena potrebna sredstva i izvore financiranja. Financijski plan je razmatralo predsjedništvo Stranke u listopadu 2008., a glavni odbor ga je potvrdio u veljači 2009. Financijski plan treba donijeti koncem prethodne godine za tekuću godinu.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija te planiranje rashoda po skupinama računa iz računskog plana. Također predlaže donijeti godišnji program rada.

1.2. Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju.

Stranka djeluje u skladu s ciljevima utvrđenim Programom Stranke i Statutom. Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Stranka je za 2008. planirala prihode i rashode u iznosu 618.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 623.198,00 kn, a rashodi u iznosu 447.012,00 kn. Višak prihoda koncem 2008. iznosio je 176.186,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 270.094,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 446.280,00 kn. Poslovanje Stranke u većini slučajeva je obavljano u skladu s propisima koji određuju nadležnost Stranke. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje i planiranje, nisu utjecali na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja.

III. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Stranke demokratske akcije Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Stranke za 2008., u svim značajnijim aspektima iskazuju objektivnu i istinitu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo neprofitnih organizacija. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Stranke.

Stranka djeluje u skladu s ciljevima utvrđenim Programom Stranke i Statutom. Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Stranka je za 2008. planirala prihode i rashode u iznosu 618.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 623.198,00 kn, a rashodi u iznosu 447.012,00 kn. Višak prihoda koncem 2008. iznosio je 176.186,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 270.094,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 446.280,00 kn. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, nisu utjecali na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja te izražavanje druge vrste mišljenja.